

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

90.

KURIER LITIEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 14-го Ноября. — 1839 — Wilno. Wtorek. 14-go Listopada.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Его Сіятельство Г. Виленскій Военный Губернаторъ извѣстилъ Г. Начальника Губерніи, что Государь Императоръ въ Высочайшемъ Рескриптъ, на имя Президента Попечительнаго о тюрьмахъ общества, въ 21 день минушаго Юліа послѣдовавшемъ, изъявилъ Обществу Попечительному о тюрьмахъ, совершенное удовольствіе свое, за успѣшныя дѣйствія, на пользу заключенныхъ. Его Сіятельство Князь Василій Сергѣевичъ, въ отзывѣ къ Г. Военному Губернатору, отъ 16 Августа поздравляя Гг. Членовъ Виленскихъ Мужескаго и Дамскаго попечительныхъ о Тюрьмахъ Комитетовъ, съ столь Высокою Монаршею Милостию, изъявилъ уверенность свою, что таковое Высочайшее къ Обществу Благоволеніе, оживитъ новою силою дѣйствія членовъ оного, для улучшенія состоянія арестантовъ. Его Сіятельство Князь Николай Андреевичъ Долгоруковъ, препровождая полученный при означенномъ Князѣ Трубецкомъ отзывѣ, списокъ Высочайшаго рескрипта, поручаетъ Г. Начальнику Губерніи объ извѣщенной Монаршею Милости и отзывѣ Г. Президента Общества, объявить Гг. Членамъ Виленскихъ Мужескаго и Дамскаго попечительныхъ о тюрьмахъ Комитетовъ; Виленскій Попечительный Комитетъ определялъ: Во исполненіе предложенія Его Сіятельства Г. Военнаго и Генералъ-Губернатора, съ приложеніемъ въ списокъ Высочайшаго Рескрипта, извѣщенію въ ономъ Высокою Монаршею Милости, объявить всемъ Гг. Членамъ Виленскихъ Губернскаго Мужескаго и Дамскаго попечительныхъ о тюрьмахъ Комитетовъ, равно препроводить таковыя списки и во все Уездныя тюремныя Комитеты.

Виленское Губернское Правленіе честь имѣетъ извѣстить о семъ и чрезъ припечатаніе въ Губернскихъ Ведомостяхъ.

Высочайшій Рескриптъ,
на имя Г. Президента Общества Попечительнаго о тюрьмахъ Генералъ-Адъютанта Князя Трубецкаго

Князь Василій Сергѣевичъ! Усматривая изъ представленнаго Мнѣ вами отчета о дѣйствіяхъ Общества Попечительнаго о тюрьмахъ за истекшій 1838 годъ, что Общество продолжаетъ дѣйствовать на тѣхъ же основаніяхъ, которыя уже неоднократно обращали на оное Мое вниманіе, Мнѣ пріятно изъявить всемъ Членамъ Общества и въ особенности Вамъ, какъ Президенту, равно Вамъ Президентамъ и Предсѣдателямъ оного, Мое совершенное удовольствіе, а потому и поручаю вамъ объявить о томъ, какъ здѣшнему, такъ Губернскимъ и Уезднымъ Комитетамъ Общества. Пребываю къ Вамъ благосклоннымъ.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

НИКОЛАИ.

Въ Петербургѣ
21 Юліа 1839 года.

Съ подлиннымъ вѣрностію засвидѣтельствовалъ:
Президентъ Генералъ-Адъютантъ Князь Трубецкой.
(Виз. Г. В.)

ВІАДОМОСТІ КРАЈОВЕ.

Вильно.

Яśnie Оświęcony P. Wileński Wojenny Gubernatorъ уведомилъ P. Naczelnika Gubernii, że Cesarz Jego Mość przez Najwyższy Reskrypt, do Prezidenta Towarzystwa Opieki Więzień, w dniu 21 przesłego Lipca nastąpi, oświadczył Towarzystwu Opieki Więzień, zupełne swe zadowolenie, za staranne działania, ku dobru uwiezionych. Jaśnie Oświęcony Xiążę Bazyli Siergiejewicz, w odezwie do P. Wojennego Gubernatora, pod 16-m Sierpnia, winszując PP. Członkom Wileńskich Opieki Więzień Komitetów Męskiego i Damskiego, tak Wysokiej Monarszej Łaski, wynurzył pewną nadzieję swoją, że ta Najwyższa ku Towarzystwu przychylność, ożywi nową mocą działania jego Członków, dla polepszenia stanu więźniów. Jaśnie Oświęcony Xiążę Nikołaj Andrzejewicz Dothorukow, przesyłając otrzymaną przy wyżej wspomnianej Xięciu Trubeckiemu odezwie, kopiją Najwyższego Reskryptu, poleca P. Naczelnikowi Gubernii, o wyrażonej wyżej Łasce Monarszej i odezwie P. Prezidenta Towarzystwa, uwiadomić PP. Członków Komitetów Wileńskich Opieki Więzień Męskiego i Damskiego, Wileński Komitet Opieki Więzień postanowił: Dla wypełnienia przełożenia Jaśnie Oświęconego P. Wojennego Jenerał-Gubernatora, z załączeniem w kopii Najwyższego Reskryptu, wyrażoną w nim Wysoką Monarszą Łaskę, oświadczyć wszystkim PP. Członkom Wileńskich Gubernialnego Męskiego i Damskiego Komitetów Opieki Więzień, również przesłać także kopie i do wszystkich Komitetów Powiatowych.

Wileński Rząd Gubernialny ma zaszczyt uwiadomić o tém i przez wydrukowanie w Wiadomościach Gubernialnych.

Najwyższy Reskrypt,
Do Prezidenta Towarzystwa Opieki Więzień Jenerał-Adjutanta Xięcia Trubeckiego.

Xiążę Bazyli Siergiejewiczu! Dostrzegając z przedstawionego Mi przez was sprawozdania, o działaniach Towarzystwa Opieki Więzień z roku 1838, że Towarzystwo ciągle prowadzi swoje czynności na tych samych zasadach, które niejednokrotnie już zwracały na nie Moją uwagę, przyjemnie Mi jest oświadczyć wszystkim Członkom Towarzystwa, a w szczególności wam, jako Prezydentowi, równie Vice-Prezydentom i Prezydentkom jego, Moję zupełne zadowolenie, a zatem poruczam wam uwiadomić o tém również tutejszy, jak Gubernialne i Powiatowe Komitety Towarzystwa.

Zostaję ku wam przychylnym.

Na autentyku Własną Jego Cesarzowskiej Mości ręką napisano:

НИКОЛАИ.

W Peterhoffie.
21 Lipca 1839 roku.

Z autentykiem zaświadczył: Prezydent Jenerał-Adjutant Xiążę Trubeckoj. (Wil. Gub. Wiad.)

Санкт-Петербургу, 7 Нолбра.
Высочайшій Рескриптъ,
даннѣй на имя Г. Министра Народнаго Просвѣ-
щенія.

Сергей Семеновичъ! Обращая постоянное внима-
ніе на распространіе полезныхъ по части наукъ у-
чрежденій, Я призналъ сообразнымъ съ потребностями
времени воздвигнуть Главную Обсерваторію, ко-
торой предназначеніе могло бы итти наравнѣ съ луч-
шими для астрономическихъ наблюденій заведеніями.
Возможнѣе на все устройство сего зданія, Я увѣренъ
былъ, что подѣ наблюденіемъ вашимъ оно достигнетъ
возможной степени совершенства. Осмотрѣвъ нынѣ
лично во всей подробности всѣ части сего зданія,
Я удостоившись, что изысканіе построенія не оста-
вляетъ ничего лучшаго желать, а учебныя пособія, ко-
ими оно снабжено, по превосходству размѣра и от-
дѣлкѣ инструментовъ, поставили Главную Пулков-
скую Обсерваторію въ число образцовыхъ заведеній
сего рода. Столь отличное ея устройство, являющее
новый опытъ неуныпнаго попеченія вашего о распро-
страненіи познаний въ Россіи, доставляетъ Мнѣ пріят-
ный случай изъяснить вамъ совершенное Мое удо-
вольствіе.

Пробываю вамъ навсегда благосклонный.

На подлинномъ Собственномъ Его Император-
скаго Владѣчества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Париска-Село.
22-го Октября 1839 года.

Высочайшею Грамотою, 10-го Сентября, Все-
милостивѣе пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Анны 1-й степени*, состоящій въ должности Вице-
Президента Московской Дворцовой Конторы, Гоф-
Маршалъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Ба-
ронъ *Бодэ*.

— Высочайшею Грамотою, 15-го Сентября, Всеми-
лостивѣе пожалованъ Кавалеромъ Ордена *Св. Станислава 1-й степени*, Дѣйствительный Статскій Со-
вѣтникъ Камергеръ *Сафоновъ*.

— Вице-Директоръ Перваго Департамента Госу-
дарственныхъ Имуществъ Всемилостивѣе повеле-
но быть Новгородскому Вице-Губернатору Статско-
му Совѣтнику *Бакулину*, съ увольненіемъ его отъ за-
нимаемой нынѣ должности.

— На открывшуюся вакансію Управляющаго Са-
ратовскою Палатою Государственныхъ Имуществъ,
Высочайше повелѣно перемѣстить Управляющаго
Астраханскою Палатою Государственныхъ Имуществъ
и Главнаго Попечителя надъ Калмыцкимъ народомъ,
Коллежскаго Совѣтника *Одоева*, а на мѣсто сего по-
слѣдняго перевести Управляющаго Ярославскою
Палатою Государственныхъ Имуществъ, Коллеж-
скаго Совѣтника *Войцеховича*; Управляющимъ же
Ярославскою Палатою Государственныхъ Имуществъ
Всемилостивѣе повелѣно быть Московскому Гу-
бернскому Лѣоничеу, Статскому Совѣтнику *Мат-
вѣеу*.

— Почтъ-Инспекторъ IV Округа, Дѣйствительный
Статскій Совѣтникъ *Юрьевъ*, Всемилостивѣе уво-
ленъ, по прошенію его, за болѣзнію, вовесть отъ служ-
бы, и Высочайше повелѣно быть Почтъ-Инспекторомъ
IV Округа, состоящему при Почтовомъ Департамен-
тѣ Коллежскому Совѣтнику *Василію Вешнякову*, съ
производствомъ его въ Статскіе Совѣтники.

— Изъ числа избранныхъ Дворянствомъ Канди-
датовъ Высочайше повелѣно быть Предсѣдателями Па-
латы Гражданскаго Суда: Киевской бывшему Пред-
водителю Дворянства Чигиринскаго Уѣзда Триполь-
скому, и Орловской, Надворному Совѣтнику *Медвѣ-
деву*.

— Находящемуся при Департаментѣ Министерствъ
Юстиціи, Коллежскому Совѣтнику *Половцеву*, Все-
милостивѣе повелѣно быть за Оберъ-Прокурор-
скимъ столомъ въ Правительствующемъ Сенатѣ, съ
жалованьемъ по положенію.

— 25-го Октября скончалась, здѣсь, въ С. Петер-
бургѣ, после продолжительной болѣзни, на 62-мъ го-
ду отъ рожденія, Амадія Яковлевна *Кремпина*, у-
рожденная *Фонъ-Шредеръ*. Получивъ образованіе
въ Смольномъ Монастырѣ, она, въ теченіе семнадца-
ти лѣтъ, была Начальницею здѣшняго Екатеринин-
скаго Института, и только за шесть мѣсяцевъ до кон-
чины, чувствуя разстройство силъ своихъ, вышла
въ отставку. Искреннія слезы и душевное соболѣзно-
ваніе всѣхъ, кто зналъ ее и былъ ей обязанъ въ жи-
зни (а такихъ было очень много) проводили прахъ ея
въ жилище вѣчнаго покоя. (С.П.)

Варшава, 14-го Нолбра.

По постановленію Совѣта Управленія Царства,
отъ 24-го Октября (5 Нолбра), выдана Французско-

Санкт-Петербург, 7-го Listopada.
Найвысшій Рескриптъ,
до Р. Ministra Narodowego Oświecenia.

Sergiuszu Symeonowiczu! Zwracając stałe uwagę na rozszerzenie pożytecznych dla nauk urzą-
dzeń, uznałem zgodnym z potrzebami czasu, wzniesić Głó-
wne Obserwatorium, któregoby przeznaczenie mogło
iść w rządy z najlepszymi dla obserwacji astronomicz-
nych zakładami. Włożywszy na was budowanie ta-
kiego gmachu, pewny byłem, że pod waszym dozorem
stanie on na stopniu największej, jak tylko można,
doskonałości. Obejrzawszy teraz osobiście we wszy-
stkich szczegółach wszystkie części tej budowy, prze-
konałem się, że piękność budowania nie lepszego do-
życzenia nie zostawuje, a naukowe zasoby, któremi
ona jest opatrzona, a rozmiar i wybornej roboty in-
strumentów, postawiły Głównie Obserwatorium Pul-
kowskie, w liczbie wzorowych zakładów tego rodza-
ju. Tak odznaczające ją urządzenie, dające nowy do-
wód waszej nieustannej pieczołowitości o rozszerzanie
nauk w Rosyi, nastrocza Mi przyjemne zdziwienie o-
świadczyć wam zupełne Me zadowolenie.

Zostaję ku wam nazawsze przychylnym.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości
ręką podpisano:

NIKOZAJ.

Carokie-Sioło.
12-go Października 1839 roku.

Przez Najwyższy Dyplomata, 10-go Września, naj-
łaskawiej mianowany Kawalerem orderu *Sw. Anny 1-go stopnia*, będący w obowiązku Wice-Prezydenta
Moskiewskiego Pałacowego Kantoru, Marszałek Dwor-
cu, Rzeczywisty Radzca Stanu Baron *Bode*.

— Przez Najwyższy Dyplomata, 13-go Września, Naj-
łaskawiej mianowany Kawalerem Orderu *Sw. Stanisława 1-go stopnia*, Rzeczywisty Radzca Stanu Ka-
merher *Safonow*.

— Wice-Dyrektorem Pierwszego Departamentu Ma-
jątków Państwa Najłaskawiej rozkazano bydz Nowgo-
rodickiemu Wice-Gubernatorowi Radzcy Stanu *Baku-
ninowi*, a uwolnieniem go od zajmowanych dotąd obo-
wiązków.

— Na zdarzony wakans Zarządzającego Saratowską
Izbą Majątków Państwa, Najwyższej rozkazano przenieść
Zarządzającego Astrachańską Izbą Majątków Państwa
i Głównego Kuratora narodu Kałmuckiego, Radzcę
Kollegialnego *Fadiejewa*, a na miedzie tego ostatniego
przenieść Zarządzającego Jarosławską Izbą Majątków
Państwa, Radzcę Kollegialnego *Wojciechowicza*; Za-
rządzającym zaś Jarosławską Izbą Majątków Państwa
Najłaskawiej rozkazano bydz Moskiewskiemu Guber-
nialnemu Lęsniczemu, Radzcy Stanu *Matwiejewu*.

— Inspektor poczt IV-go Okręgu, Rzeczywisty Radz-
ca Stanu *Jurjew*, Najłaskawiej uwolniony, na własną
prośbę, z przyczyny choroby, zupełnie ze służby, i
Najwyższej rozkazano bydz Inspektorem poczt IV-go O-
kręgu, zostającemu przy Departamencie Pocztowym
Radzcy Kollegialnemu Bazylemu *Wiesznikowu*, a pod-
niesieniem na Radzcę Stanu.

— Zliczby wybranych przez Dworzanstwo kandy-
datów Najwyższej rozkazano bydz Prezydentami Izby
Sądu Cywilnego: Kijowskiej, bytemu Marszałkowi Dwor-
zanstwa powiatu Czehryńskiego *Tripolskiemu* i Or-
łowskiej, Radzcy Dworu *Miedwiediewu*.

— Zostającemu w Departamencie Ministerium Spra-
wiedliwości, Radzcy Kollegialnemu *Połowcowu*, Naj-
łaskawiej rozkazano bydz za Ober-Prokurorskim sto-
łem w Rządzącym Senacie z płacą ustanowioną.

— 25-go Października umarła tu, w St-Petersburgu,
po długiej chorobie, w 62-m roku wieku swego, Ama-
lia Jakowlewna *Krempinowa*, z domu *von Schreder*.
Otrzymała wychowanie w Smolnym - Monastérze,
przez lat siedmnaście, była naczelniczką tutejszego In-
stitutu Ekaterińskiego, i tylko sześciu miedziami przed
śmiercią, czując osłabienie sił, otrzymała uwolnienie.
Szczere i żywe serdeczne boleść wszystkich, którzy ją
znali i byli jej obowiązani za życia, (a takich było
bardzo wiele), zaprowadzili jej popioły do miejsca wie-
cznego spoczynku. (P.P.)

Warszawa, 14-go Listopada.

Przez Postanowienie, z dnia 24 Października (5
Listopada) r. b., Rada Administracyjna udzieliła list

му Маршалу, Герцогу Рагузскому, привилегія на изобрѣтенную имъ большую плавильную дому, безъ кузнечныхъ мѣховъ, для употребленія таковой на желѣзныхъ заводахъ въ Царствѣ Польскомъ, согласно образцу и по методу, изложенной въ представленномъ имъ въ Правительственную Комиссію Внутреннихъ дѣлъ описаніи. Привилегія сія имѣетъ распространяться на все Царство и будетъ имѣть силу въ теченіи десяти лѣтъ. (О.Г.Д.П.)

— Въ публичныхъ вѣдомостяхъ извѣщаютъ, что Г. Иеронимъ Лабевскій, собравъ изъ лучшихъ источниковъ матеріалы нужныя къ тому, приготовилъ уже къ печати сочиненіе подъ заглавіемъ: *Горное дѣло въ Польшѣ, описаніе рудниковъ и стекланныхъ заводовъ въ Польшѣ въ отношеніяхъ техническомъ, историческо-статистическомъ и юридическомъ*, въ 2-хъ частяхъ, раздѣленныхъ на 4 отдѣленія. (G.C.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 2-го Нолбра.

19 Октября, Принцъ Вальгельмъ дѣлалъ смотръ пѣхотѣ Берлинскаго гарнизона, и ученье съ штурмовыми лѣстницами. Каждая изъ нихъ составлена изъ двухъ частей и вся длина ея простирается до 36 футовъ. Для сего были построены укрѣпленія, на которыхъ три батальона взошли въ 12 минутъ времени, съ разныхъ сторонъ. (О.Г.Д.П.)

А в с т р і я.

Вѣна, 6-го Нолбра.

Капитанъ Прусской службы Мольтке прибылъ сюда 31 ч. п. м., а товарищъ его Г. Мильбахъ въ Бухарестъ. Австрійскій Генеральный Консулъ въ Вѣнѣ, Г. Михановичъ, отправился въ Константинополь. Сербскаго Князя Михаила ожидали въ Столицѣ; онъ намѣренъ былъ пріѣхать туда сухимъ путемъ черезъ Русуку. (G.C.)

10-го Нолбра.

Лордъ Стюартъ Ротсай прежній Англійскій посланникъ въ Парижѣ, на пути изъ Испаніи прибылъ сюда и пробывъ здѣсь два дня, отправился въ дальнѣйшій путь въ Лондонъ. Столь скорый его отъѣздъ, возбуждалъ нѣкоторое вниманіе и подалъ поводъ къ совершенно неосновательному слуху, что Лордъ Стюартъ прибылъ сюда съ тайными порученіями партіи Карлистовъ въ Испанію.

— Рифатъ-Бей, вчера выѣхалъ въ Константинополь.

— Зимой выйдетъ новое весьма дешевое изданіе Гаммера Исторіи Османскаго Государства.

— 7 ч. с. м. въ Присутствіи Императора и Императрицы и всѣхъ особъ Фамиліи Его Величества, разыграна была въ манежѣ Двора, большая Ораторія *Paulus*, сочиненія Мендельсона Бартольда. Въ исполненіи ея участвовали тысяча лицъ изъ первыхъ артистовъ и любителей музыки. (A.P.S.Z.)

Лембергъ, 10-го Нолбра.

6 ч. с. м. скончался здѣсь почти скоропостижно, на 55 году отъ рожденія, Адамъ Касперовскій, извѣстный въ ученномъ мірѣ какъ издатель *Еженедѣльника по части земледѣлія и промышленности* и авторъ нѣсколькихъ сочиненій по части извѣстной словесности. Здѣшній край лишился со смертію его, дѣятельнаго и трудолюбиваго мужа, котораго постоянно одушевляла одна мысль, чтобы воѣ дѣянія направлять къ его пользѣ.

— Пріобрѣтшая права на извѣстность, по печатанію Польскихъ книгъ, типографія Гинтера въ Лисѣ, въ Познанскомъ Герцогствѣ занимается изданіемъ Нѣмецкаго перевода повѣсти И. И. Крашевскаго: *Вѣнскій міръ и поэты*. Въ Лейпцигѣ вышла третья часть, описанія Польскихъ Гербовъ, Несецкимъ. (G.C.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 2-го Нолбра.

Предпринятая полиціею 30 ч. п. м. арестованія нѣкоторыхъ лицъ и обыскъ домовъ, оказались не столь значительнымъ дѣломъ, какъ сначала думали и угадали. Въ нѣсколькихъ подозрѣваемыхъ въ томъ домахъ, хотя нашли пороховъ либо заряды, но въ маломъ количествѣ, всѣхъ же арестованныхъ было только 11 человекъ, изъ которыхъ сейчасъ освобождено 5 чел.

— Въ Доли, въ Ильскомъ и Вилленскомъ департаментѣ, произошелъ безпорядокъ отъ собравшихся толпою, болѣею частью однихъ женщинъ и дѣтей, которые задержали отправляемыхъ суда нагрудныхъ жалобъ. Спокойствіе и порядокъ возстановили съ помощію призванной изъ сосѣдняго мѣста военной силы, потому что національная гвардія не повиновалась воззванію начальства, что и было поводомъ, что она теперь распущена.

— Сегодня по случаю праздника Всѣхъ Свѣ-

тыхъ, выдана была Маршалку Паństwa Французскаго, Хіециу Рагузы, на печь hutniczy, do wytapienia żelaza, bez miechów do poddymania ognia, celem zaprowadzenia takowego w hutach żelaznych Królestwa Polskiego, podług opisu i rysunków, w Komisseyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, złożonych. List takowy rozciągać się będzie na całe Królestwo Polskie, i służyć ma na lat 10, od daty Postanowienia. (G.R.K.P.)

— Pisma publiczne donoszą, że Pan Hieronim Łabęcki, zebrawszy z najlepszych źródeł potrzebne materiały, przygotował już do druku dzieło, p. t. *Górnictwo w Polsce, opis kopalnictwa i hutnictwa polskiego, pod względem technicznym, historyczno-statystycznym i prawnym*. we dwóch tomach na cztery części podzielonych. (G.C.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

П р у с с і я.

Берлинъ, 2-го Листпада.

Въ дню 19 Паждзиерника, Хіаже Wilhelm czynił przegląd piechoty Berlińskiej osady, przy czym odbywano ćwiczenia z drabinkami szturmowymi. Każda z nich składa się ze trzech części, co razem wynosi 36 stóp. Wysypano umyślnie do tego szanice, a w przeciągu 12 minut trzy bataliony weszły na nie rozmaitemi stronami. (G.R.K.P.)

А в с т р і я.

Віедскъ, 6-го Листпада.

Пруски Kapitan Moltke, przybył tu d. 31 s. m., a jego towarzysze Pan Mühlbach do Bukarestu. — Jenerálny konsul austriacki w Belgradzie Pan Michanowich, pojechał do Stambułu. — Хіаже Michał Serbski, był spodziewany w stolicy; chciał on odbyć podróż lądem przez Ruszok.

Дня 10.

Lord Stewart de Rothsay, dawniej poseł angielski w Paryżu, z Hiszpanii jadąc, tu przybył, ale po dwóch dniach zabawienia, wyjechał w dalszą podróż do Londynu. Spieszny ten wyjazd obudził uwagę, i do wieści całkiem bez zasady stał się powodem, że Lord Stewart z tajemnymi poleceniami stronnictwa Karolistowskiego z Hiszpanii tu przyjeżdżał.

— Rifat-Bej wczora do Konstantynopola wyjechał.

— W przeciągu tej zimy, wyjdzie nowe wydanie Historji Państwa Osmanów Hammera.

— D. 7 t. m., w obecności Cesarza, Cesarzowej i wielu osób Najjaśniejszej Familii, dane było w nimowej ujeżdżalni Cesarzkiej wielkie Oratorium, *Paulus*, kompozycyi Mendelsohna-Bartholdi. Do wykonania jego należało nie mniej, jak tysiąc osób, z najpierwszych artystów i amatorów. (A.P.S.Z.)

Лвѣвъ 10 Листпада.

Дня 6 б. м. умаръ ту, prawie nagle, w 55 roku życia, Adam Kasperowski, znany uczoneму światu z kilku pism w przedmiotach pięknej literatury i wydawca *Tygodnika rolniczo-przemysłowego*. Kraj traci w nim czynnego i pracowitego męża, którego ciągle ta myśl ożywiała, ażeby wszelkie czynności ku jego pożytkowi kierować.

— Zasłużona w piśmiennictwie polskiem księgarnia Günthera w Lesznie, Xieństwie Poznańskiem, zajmuje się wydaniem niemieckiego przekładu powieści J. J. Kraszewskiego: *Świat i Poeta*. — W Lipsku wyszedł tom trzeci *Herbarza polskiego* przez Niesieckiego. (G.C.)

Ф р а н ц і я.

Парыжъ, 2-го Листпада.

Przedsięwzięte przez policję w dniu 30 s. m. areztowania osób i przeszczepiania mieszkań, nie są tak znaczącą rzeczą, jak z początku mniemano i głoszono. W kilku podejranych domach, znaleziono wprawdzie proch lub ładunki, ale w małych ilościach, a wszystkich aresztowanych osób było tylko 11, z których wypuszczono zaraz 3 na wolność.

— W Dol, w departamencie *Ille et Villaine*, miało miejsce zbiegowisko, po większej części samych kobiet i dzieci, którzy zatrzymali odpływające statki żeglarskie. Spokojność i porządek przywrócone za pomocą przywołanej z bliskości siły zbrojnej, ponieważ gwardya narodowa niewystąpiła na wezwanie władz, co było powodem, że teraz rozwiązana została.

— Z powodu przypadającej w dniu dzisiejszym uro-

тыхъ, множество народа, не смотря на ненастную погоду, посещало кладбища столицы. Вблизи мѣстъ, гдѣ погребены Пепинъ и Морай, находились Приставы полиціи. Спокойствіе на минуту не было нарушено. (G. C.)

4-го Нолбля.

На сихъ дняхъ сдѣланы уже распоряженія касательно укрѣпленія столицы, по плану представленному Маршаломъ Жераромъ, на случай могущаго произойти возмущенія. Для всѣхъ полковъ назначены сборные пункты и на случай тревоги, въ продолженіи полъ-часа, всѣ части города будутъ заняты войсками. Въ случаѣ возмущенія, распоряженія касающіяся движенія войскъ извѣстны будутъ только офицерамъ главнаго штаба, которые въ то время будутъ на службѣ. Въ планѣ, для каждой роты назначена позиція.

— Министръ юстиціи предписалъ циркулярно всѣмъ префектамъ и Генераламъ-Прокурорамъ, чтобы преступниковъ не казнить на городскихъ плащахъ въ базарные дни, но чтобы казни производились въ отдаленнѣйшихъ мѣстахъ, и въ такое время, когда нашествіе можно ожидать стеченія народа.

— Съ нѣкотораго времени число нищихъ возрастаетъ здѣсь удивительнымъ образомъ. Въ одномъ 12 кварталѣ считается 16,000 человекъ получающихъ вспоможеніе изъ городскихъ доходовъ. Это подало полезную мысль для облегченія страждущихъ: ввести въ моду благотворительность. Въ теченіе сей зимы, на всѣхъ балахъ и вечерахъ будутъ собираться добровольныя приношенія. Любители искусства и науки артисты на перерывѣ одинъ передъ другимъ будутъ стараться подавать помощь бѣднымъ. Въ великодушнѣйшихъ гоетинныхъ разставленіяхъ на коминкахъ кружки для сбора подавній для бѣдныхъ.

— Во время карнавала этого года будетъ много увеселеній, хотя легитимисты и надѣли по Донъ Карлосъ трауръ. Будутъ большіе и малые вечера у Графини Аннонъ, большіе балы у Королевы и блестящія собранія у Княгини Ливенъ и другихъ знатныхъ особъ.

— На сихъ дняхъ въ Парижѣ 81 хлѣбникъ приговоренъ къ разнымъ штрафамъ и наказаніямъ, за то, что продавали хлѣбъ не установленнаго вѣса; нѣсколько изъ нихъ въ теченіи 25 дней подвергались три раза наказанію.

— Недавно сообщали здѣшнія газеты, основываясь на извѣстіяхъ нѣкоторыхъ Англійскихъ газетъ, что Графъ Пецо-ди-Борго, боленъ. *Gastign-Messenger* опровергаетъ эти извѣстія, уверяетъ, что упомянутый Графъ совершенно здоровъ.

— Въ журналѣ законовъ помѣщены два Королевскія постановленія, касательно войска въ Сѣверной Африкѣ. Одно относится къ заведенію регулярной кавалеріи, которая будетъ состоять изъ 4-хъ полковъ легкой кавалеріи, стрѣльцовъ (*Chasseurs d'Afrique*), къ коимъ также должны принадлежать отрядъ египетовъ. Африканскій легіонъ жандармовъ, долженъ состоять изъ 4-хъ отрядовъ, назначенныхъ для гарнизоновъ въ Алжирѣ, Буффарикѣ, Константинѣ и Оранѣ. (G. C.)

6 Нолбля.

Въ *Quotidienne* опровергаютъ извѣстіе, помѣщенное во всѣхъ журналахъ, будто бы Писскій Нунцій въ Вѣнѣ не хотѣлъ засвидѣтельствовать паспорту Герцога Бордосскаго. (O. G. Ц. П.)

10-го Нолбля.

Опасенія касательно состоянія здоровья Герцога Орлеанскаго и судьбы колонны войскъ отпавшихъ для экспедиціи, устранены двумя телеграфическими депешами, вчера по полудню здѣсь полученными. О содержаніи: „Тулонъ 9 Нолбля. Въ 9 часовъ утромъ. (Алжиръ 4 Нолбля). Маршалъ Вале къ Президенту Совѣта. Состояній подъ начальствомъ Герцога Орлеанскаго корпусъ, изъ Константины слѣдующій сухимъ путемъ, 2 ч. прибылъ въ Алжиръ. Кронпринцъ совершенно здоровъ; онъ 28 ч. перешелъ *Portes de Fer* и 30 ч. овладѣлъ фортомъ Гамзою, коего стѣны совершенно разрушены.“—Тулонъ 9 Нолбля, въ 4 десятого часа. Морской Префектъ къ Президенту Совѣта. Наслѣдникъ Принца 2 ч. с. м. въ наилучшемъ состояніи здоровья съ Маршаломъ Вале и колонною слѣдующею изъ Константины сухимъ путемъ, прибылъ въ Алжиръ.“

— Правительство публикуетъ слѣдующую телеграфическую депешу изъ Байонны, отъ 9 Нолбля: „30 ч. главная квартира Эспартерро находилась въ Ласпарраѣ, другія дивизіи Сѣверной арміи стоятъ въ Бордонѣ и Алкоризѣ; центральной же арміи въ Фортанетѣ и Москереллѣ.“—Заключая изъ положенія въ показанной депешѣ упомянутыхъ деревень, оказывается, что Генераль О'Доннелъ командующій централь-

ности Всѣхъ Святыхъ, мноство особъ, помимо непогоды, odwiedzało cmentarza stolicy. W bliźkości miejsca, gdzie są pochowani Papin i Moray, stali ajenci policyjni. Spokojuść nie była ani na chwilę naruszona. (G. C.)

Дня 4.

Od kilku dni poczyniono rozporządzenia w Paryżu, w celu wykonania podanego przez Marszałka Gérauda planu obrony stolicy, w razie wybuchu jakowych nieprzewidzianych zawichrzeń. Wszystkie półki mają przeznaczone pewne stanowiska, a w przeciągu pół godziny, wszystkie dzielnice miasta będą obsadzone. W razie rozruchu wiadomo tylko będą poruszenia sztabowym oficerom, pełniącym służbę. W tym planie strategicznym, każda kompania ma wskazane sobie stanowisko.

— Minister Sprawiedliwości wezwał okolicznością wszystkich Prefektów i Prokuratorów Jeneralnych, aby nie kazali wykonywać kary śmierci na zbrodniarzach w dni targowe i na placach miejskich, ale żeby ta kara była dopełniana na miejscach najodleglejszych i w godzinach, w których najmniej ludzi mogłoby być jej obecni.

— Liczba ubogich wzrasta tu od niejakiego czasu przedstawiającym sposobem. W samym cyrkułe 12-tym jest 16,000 osób, wymagających wsparcia od kasy miejskiej. Powzięto zatem myśl najskuteczniejszą dla przynoszenia ulgi cierpiącej ludzkości, wprowadzając dobroczynność w modę. Tej zimy, nie będzie żadnego balu i obiadu, na którymby nie zbierano składek. Lubownicy i artyści pierwszego rzędu ubiegają się będą, w celu niesienia biednym pomocy. W najwykwintniejszych salonach, stoją puszki na kominkach, do których odwiedzający składają dary.

— Karnawał w tym roku będzie świetny, chociaż kilka rodzin legitymistowskich nosi po Don Karlosie żałobę. Będą małe i wielkie wieczory u Hrabiny Appony, wielkie bale u Królowej, świetne zgromadzenia u Xiężnej Liven i u innych znakomitszych osób.

— W tych dniach 81 piekarzy skazano w Paryżu na rozmaite kary za chleb niedoważający. Kilku z nich w przeciągu 25 dni po trzykroć odniosło kary.

— Donieśli niedawno gazety tutejsze, na zasadzie doniesień niektórych gazet angielskich, że Hrabia Pozzo-di-Borgo, jest chory. *Gastign-Messenger*, przecząc tym doniesieniom, zapewnia, że rzeczony Hrabia jest zdrow zupełnie.

— W dzienniku praw, umieszczono dwa postanowienia Królewskie, względem wojska w Afryce północnej. Jedno tycze się urzędzenia regularnej konnicy, która ma się składać ze czterech lekkich półków, zwanych *Chasseurs d'Afrique*, a przytém obejmować także oddział spahów. Afrykańska legia żandarmerji, ma się składać z 4-oh kompanij, przeznaczonych na załogi w Algierze, Buffaryku, Konstantynie i Oranie. (G. C.)

Дня 6 го.

Quotidienne zaprzecza wiadomości, umieszczonej we wszystkich dziennikach, jakoby Nuncyusz Papieski w Wiedniu, nie chciał wizować pasportu Xięcia Bordeaux. (G. R. K. P.)

10-го Listopada.

Niespokojna troskliwość o stanie zdrowia Xięcia Orleañskiego i o losie kolumny ekspedycyjnej, została dzisiaj uprzątniona, przez dwie telegraficzne depesze, które wczora po południu tu nadeszły, a brzmienie ich następujące: „Toulon 9-go Listopada o godzinie 9-tej zrana. (Algier 4-go Listopada). Marszałek Valée do Prezidenta Rady. Korpus, zostający pod rozkazami Xcia Orleañskiego, z Konstantyny lądem ciągnący, 2-go do Algieru przybył. Xiążę Następca ma się bardzo dobrze; zwiedził 28-go *Portes-de-fer*, a 30 osadził zamek Hamza, którego mury zupełnie zburzone.“— „Toulon 9-go Listopada o pół do dziesiątej zrana. Prefekt Morski do Prezidenta Rady. Xiążę Następca 2-go t. m. w dobrym stanie zdrowia z Marszałkiem Valée i kolumną z Konstantyny lądem do Algieru przybył.“

— Rząd ogłosił następujące doniesienia telegraficzne z Bayonny pod 9-m Listopada: „D. 30-go główna kwatera Espartero jest w Lasparras; inne dywizye wojska północnego stały w Bardon i Alcoriza; dywizye wojska środkowego w Fortanete i Mosqueruela.“— Z położenia wymienionych wiosek wypada, że Jenerał O'Donnel, który środkiem wojska dowodzi, o dwie godziny drogi od Cantavieja stoi, i że Marszałek Espartero z woj-

мою ар
и что М
нулся
дился
довател
должны
— П
Г. Пов
ярное,
весьм
хорпус

П
щаютъ
свитой
находи
часъ в
Уже ст
Принц
которы
враще
дать п
Принц
ясь, к
дахъ.

— Н
подроб
ходат
гернау
алмазы
мѣръ.
ловину
люнов
Рунд
ся цвѣ

Н
мисти
предъ
въ Иг
ши к
графу
но пр
бумаг
мисти
бумаг
но пол
отпус
нятой
Кабин
счѣтъ

ли Ге
ранск
прибл

дуеть
новъ.
—
паис
Гагу,
Госу.
въ l'e

—
Казн
снат
такъ
лей з
мель
поль
му.

Свя
скую
сонс
быва
его п
воль
Дато
отъѣ

щени
ны,
всес

юю армією, стоитъ въ двухъ часахъ отъ Кантавіеи и что Маршалъ Эспартеро съ Сѣверною армією, двинулся по направлению къ Морелль, отъ коей находится разстояніемъ только на четыре часа. Объявлено, какъ кажется, главные крѣпости Кабреры, должны подвергнуться нападенію.

— Правительство будто получило уже депеши отъ Г. Понтоа въ Константинополь, и утверждаютъ на-вѣрное, что этотъ новый посланникъ былъ принятъ весьма холодно всѣми членами дипломатическаго корпуса.

11-го Нолбра.

По телеграфической депешѣ изъ Тулона, извѣщаютъ что Герцогъ Орлеанскій прибылъ туда со своею свитою, третьего дня вечеромъ въ 10 часу. Герцогъ находится въ вожделенномъ состояніи здоровья и тотчасъ вышелъ на берегъ, чтобы вступить въ карантинъ. Уже съ несколькихъ дней разпространился слухъ, что Принцъ долженъ былъ найти въ Алжирѣ девши, въ которыхъ призываютъ его къ самому скорому возвращенію во Францію. Въ прибытіи его теперь видятъ подтвержденіе этого слуха и замѣчаютъ, что Принцъ прямо прѣхаетъ въ Парижъ, не останавливаясь, какъ прежде полагали, въ некоторыхъ городахъ.

— Въ одномъ письмѣ изъ Лагора, содержащемъ подробныя извѣстія о смерти Рунашита Синга, находится между прочимъ, что онъ завѣщалъ храму Юггернаутъ, драгоценный алмазъ Когъ-и-Нооръ. Этотъ алмазъ одинъ изъ самыхъ большихъ извѣстныхъ въ мірѣ. Онъ прекраснѣйшей воды и величиною въ половину куриного яйца. Его оцѣниваютъ въ 3½ миллионъ ф. ст. Насчитываютъ, что подарки розданные Рунашиту Сингомъ въ день его смерти, простарта-ся цѣною больше, чѣмъ въ 25 миллионъ фр.

Марсель, 7 Нолбра.

Виконтъ Вальшъ, Главный Редакторъ легитимистическаго журнала *la mode*, за нѣсколько дней предъ тѣмъ прибылъ сюда и хотѣлъ сегодня отплыть въ Италію. Но вчера Комиссаръ Полиціи пришедши къ нему, предъявилъ сообщенное ему по телеграфу повелѣніе Министра, по которому предписано произвести обыскъ Г. Вальшу и рассмотреть его бумаги, потому, что этотъ дѣятельный агентъ легитимистической партіи отправляется въ Италію. Всѣ бумаги Г. Вальша тщательно были пересмотрѣны, но полиціи не нашла ничего, и его безпрепятственно отпустили въ дальнѣйшій путь. Изъ этой мѣры принятой противъ Г. Вальша, нѣкоторые заключаютъ, что Кабинетъ несовершенно свободенъ отъ опасеній, на счетъ плановъ Герцога Бордоскаго.

Тулуза, 8 Нолбра.

Одно письмо изъ Серданьи извѣщаетъ, что видѣли Герцога Эспанья поспѣшно подвигавшагося къ Аранской долины. Однакожъ ничего не слышно о прибытіи его на Французскую землю. (A.P.S.Z.)

Бельгія.

Брюссель, 5-го Нолбра.

Въ *Commerce* утверждаютъ, что Бельгіи слѣдуетъ отъ Голландіи не восемь, а двѣдцать миллионъ.

— Третьяго дня проѣзжалъ чрезъ нашъ городъ Испанскій дипломатическій агентъ, отправленный въ Гагу, для учрежденія новыхъ сношеній между нами Государствами. Послѣ того агентъ сей отправится въ Германскій Союзъ.

— Г-нъ Морель и помощникъ Государственнаго Казначея, прибыли сюда въ качествѣ Комиссаровъ, для снятія секвестра съ имѣній Короля. Они войдутъ также въ переговоры о продажѣ одного изъ флагеллей замка Лекенъ и принадлежащихъ къ оному земель. Сей замокъ занимаетъ повѣсть Король Леопольдъ, но оный принадлежитъ Королю Вильгельму. (O.G.C.H.)

Литтихъ, 12 Нолбра.

Courier de la Meuse извѣщаетъ: Г. Лоранъ, Священникъ въ Литтихской епархіи, получилъ папскую буллу, въ силу которой онъ наименованъ Херсонскимъ Епископомъ *in partibus*. Мѣстомъ пребыванія его назначенъ Гамбургъ, кругъ же дѣйствій его по завѣщанію дѣлами, долженъ простираться на вольныя города Гамбургъ, Бременъ, Любекъ и на все Датское Королевство. Г. Лоранъ передъ своимъ отъѣздомъ, будетъ поставленъ Епископомъ въ Литтихъ. (A.P.S.Z.)

Нидерланды.

Гага, 4-го Нолбра.

Въ отвѣтномъ адресѣ на тронную рѣчь, помѣщено слѣдующее, касательно Бельгіи: „Мы убѣждены, что Ваше Королевское Величество приложите всевозможныя старанія привести въ исполненіе всѣ

скиемъ поѣздомъ помыка съ ку Морелли, отъ коей о 4 только godziny jest oddalony. Obiedwie więc główne twierdze Kabrery atakowane być mogą.

— Рząd otrzymał depesze od Pana Pontois z Konstantynopola, i mówią już, że nowy ten Posel od wszystkich Członków ciała Dyplomatycznego bardzo osiągle był przyjęty.

Dnia 11

Telegraficzna depesza z Toulonu donosi, że Xiążę Orleański ze sztabem swym, wczoraj wieczorem o godzinie 10-tej tam przybył. Xiążę ma się bardzo dobrze i natychmiast wylądował, dla udania się do Kwarantanny. Od kilku dni rozszła się była pogłoska, że Xiążę w Algierze otrzymał depesze, wzywające go do rychłego powrotu do Francji. W powrocie jego upatrują stwierdzenie tej pogłoski, i utrzymują, że Xiążę prosto do Paryża pojedzie, nie zatrzymując się, jak pierwiej mówiono, w niektórych miastach.

— W liście jednym z Lahory, opisującym szczegóły śmierci Rundzit-Singa, między innemi znajduje się, że on do kościoła Juggernautskiego zapisał kosztowny dyament Koh-i-Noor. Jest to największy ze znanych na świecie dyamentów. Najpiękniejszą ma wodę, a wielkością dochodzi małego jaja kurzego. Wartość mu naznaczają 3½ milionów funtów szterlingów. Dary, przez Rundzit-Singa w dniu śmierci uczynione, więcej 25 milionów franków wynosić mają.

Marsylla, 7 go Listopada.

Vice-Hrabia Walsh, główny redaktor dziennika legitymistów, *La Mode*, przed kilką dniami tu przybył i chciał do Włoch płynąć. Lecz wczoraj przybył do niego kommissarz policyjny, i okazał mu rozkaz Ministra, przez telegraf otrzymany, w brzmieniu zalecającem, Pana Walsh i jego papiery przeszukać, gdyż czynny ten agent stronnictwa legitymistycznego do Włoch udaje się. Wszystkie papiery P. Walsh pilnie przeczytane zostały, ale policyja nie w nich nie znalazła, i nie można było przeszkodzić dalszej jego podróży. Ze środków, przeciw Panu Walsh rozporządzonych, wnieść można, że gabinet niezupełnie jest spokojnym względem planów Xięcia Bordeaux.

Tuluza, 8 Listopada.

W liście z Cerdagne znajduje się doniesienie, że Hrabia Espana widziany był pośpieszającym ku dolinie Aran. Jednakże o przybyciu jego na Francuską ziemie nie nie stychać. (A.P.S.Z.)

Бельгія.

Bruxella, 5 Listopada.

Commerce utrzymuje, że Belgii należało się od Hollandyi, nie ośm millionów, ale dwadzieścia.

— Przedwczoraj przejeżdżał przez nasze miasto dyplomatyczny agent Hiszpański, udając się do Hagi, w celu zawiązania nowych stosunków między obu temi krajami. Agent ten później uda się do Związku Niemieckiego. (G.R.K.P.)

— Przybyli tu jako Kommissarze Nederlandscy: Podskarbi Królewski i P. Morel, w celu zniesienia sekwestru na dobrach pomienionego Króla. Z nimi to sąjdą układy względem kupna jednego skrzydła i gruntów, należących do zamku Laeken, w którym Król Leopold mieszka, a które są własnością Króla Wilhelma.)

Leodyum 12 listopada.

Gazeta *Kuryer Mozy*, (*Courier de la Meuse*) zawiera: Xiądz *Laurent*, proboszcz w diecezji leodyjskiej, otrzymał bullę papieską, przez którą mianowany został Biskupem *Chersonesu in partibus*. Stoлицą swą będzie miał w Hamburgu, z jurysdykcją rozciągającą się na miasta wolne Hamburg, Bremen i Lubekę, oraz na całe Królestwo Duńskie. Xiądz *Laurent* przed wyjazdem zostanie w Leodyum poświęcony na Biskupa. (A.P.S.Z.)

Нидерланды.

Haga, 4 Listopada.

W adresie, odpowiednim na mowę tronową, czytujemy taki ustęp, tytujący się Belgii: „Jesteśmy przeświadczeni, że W. Kr. Mość raczy się całej dołożyć usilności, w celu zapewnienia i pieszego wykonania cał-

статья трактата въ Бельгію, и надеемся, что права Нидерландовъ будутъ сохранены неприкосновенными. Искренно сожалѣемъ, что дѣла касательно части Государственного долга, слѣдующей по раздѣлу съ Бельгіи и обременяющей насъ, не соответствуютъ усиленнымъ своимъ, нашимъ и вашего Величества желаніямъ. Мы надеемся, что статья Лондонскаго трактата, по силѣ которой, послѣ всего, въ чемъ намъ отказано, утвержденны права наши на то, что намъ справедливо слѣдуетъ, будетъ приведена въ исполненіе, безъ отлагательства.

— На сегодняшнемъ засѣданіи второй Палаты, Министръ Иностраннѣхъ дѣлъ объявилъ о томъ, что съ Герцогомъ Нассаускимъ заключено условіе о вознагражденіи за уступленную Бельгіи часть Люксембургскаго герцогства. Герцогъ, именемъ своимъ и своихъ родственниковъ, отказывается на всегда отъ правъ своихъ, за сумму 750,000 Голландскихъ гульденовъ. Изъ остающихся частей Лимбургскаго и Люксембургскаго герцогствъ, будетъ основано Великое Герцогство, которое войдетъ въ составъ Германскаго Союза, а крепости Маастрихтъ и Венло останутся собственностью Голландіи. (О.Г.Д.П.)

Англія.

Лондонъ, 9 го Нолбры.

Неситея здѣсь слухъ, что Англійское Правительство требуетъ отъ Китайскаго вознагражденія въ 2 милліона ф. ст. и до уплаты оного намерено блокировать берега Китая.

— Герцогъ и Герцогиня Кебриджскіе пріѣхали вчера для посѣщенія Королевы въ Виндзорскій Замокъ.

— Лордъ Бруггамъ, на сихъ дняхъ прибылъ совершенно здоровъ въ Вреитенъ, къ своей супругѣ. (A.P.S.Z.)

Испанія.

Мадридъ, 24 го Октября.

Марото на дняхъ выѣхалъ изъ Вильбао, въ намѣреніи отправиться чрезъ Витторію въ Мадридъ.

— Послѣднія извѣстія изъ Арагоніи все еще обшуриваютъ военный духъ. Кабрера недавно издалъ прокламацію къ своему войску, судя по которой, нельзя полагать, чтобы онъ намеренъ былъ сдаться. Въ Мареллѣ 11 Октября по повелѣнію Кабреры, казнили 2 человѣкъ, одного (который по всей вероятности былъ военный интендантъ) подозрѣвали въ намѣреніи, перейти на сторону Христианосовъ, другого почитали агентомъ Генерала Эспартеры, отправленнымъ для умерщвленія Кабреры.

26-го Октября.

Правительство получило уже извѣстіе, что Нидерландскій Король, рѣшилъ признать Изабеллу II Испанскомъ Королевою.

— Разнымъ образомъ и изъ Турина, хотя не официально, но получено подобное же извѣстіе.

— Вчера прибылъ курьеръ изъ Лондона къ здѣшнему Повѣренному въ дѣлахъ В. Британіи, который сейчасъ по распечатаніи депеши, отправился къ Президенту Совѣта Министровъ, утѣрить его, какъ говорить, что Французское Правительство согласилось съ Англійскимъ въ томъ, чтобы задержать Донъ Карлоса во Франціи до того времени, пока Кабрера не будетъ побѣжденъ.

— Никто достоверно не знаетъ, что именно причиной распушенія Кортесовъ, догадываются только почитая вѣроятнымъ то, что теперешніе Кортесы, воспротивились бы обрученію юной нашей Королевы Изабеллы, съ однимъ изъ сыновей Короля Людовика Филиппа, за что могли бы отомстить Тюльерійскій Кабинетъ, дозволивъ Донъ Карлосу оставить Францію.

28-го Октября.

Наконецъ есть надежда, что въ Манхѣ прекратятся кровавыя сцены, потому, что Правитель сей провинціи написалъ къ Палилосу, что разстрѣлать его мать, если онъ не удержитъ войска отъ убійства и насилья. Палилосъ отвѣчалъ на это, что если у него недостатка на это перо, то онъ самъ ему пришлетъ оного, и вслѣдъ за сими приказалъ убить нѣсколько пленныхъ. Послѣ того, какъ извѣстно, Правитель Манхи велѣлъ разстрѣлать 85-лѣтнюю мать Палилоса, а дочь его посадилъ въ тюрьму, и уведомилъ Генерала, что ее ожидаетъ подобная же участь. Гдѣ сыновья привязанность была безсильна, тамъ превозмогла любовь родительская. Палилосъ возвратилъ нѣсколько пленныхъ и обещалъ щадить съ того времени вѣхъ жизнь.

30-го Октября.

Опять носится слухъ, что подали прошенія объ увольненіи, Президента Совѣта Министровъ, Г. Переса де Кастро, также Министры Але, Арацеданъ и Санъ Милланъ.

ковитого трактата зъ Бельгія; при чемъ покладемы у-
fnoś, że prawa Niderlandow nietykalnie zachowane
bąda. Mocno żałujemy, że uregulowanie tej części dłu-
gu krajowego, która na Belfią przypada, a na nas cią-
ży, nie uczyniło takichъ postępów, jakichbyśmy sobie
wspólnie z W. Kr. Mością życzyli. Mamy nadzieję, że
nadal nie będzie odwołany ów artykuł traktatu Lon-
donskiego, który po wszystkichъ co namъ odmówiono, takъ
sprawiedliwe nasze należności natwierdza.

— На дѣшеjšемъ посѣденіи другой Избы, Министръ
spraw zagranicznychъ oświadczyłъ jej, że zawarta zosta-
ła ugoda zъ domemъ Nassaukim, o wynagrodzenie mu za
ustąpioną Belfii częśćъ Luxemburga. Xiążę pomieniony,
swoimъ i krewnychъ imieniemъ zrzekłъ się zawsze wszel-
kichъ prawъ swoichъ, za sumę 750,000 zł. hol. Z po-
statałychъ części Limburga i Luxemburga utworzone
bądzie Wielkie Xiążtwa, które do Związku Niemiec-
kiego wcielone zostaną; leca twierdzą Maestricht i Ven-
loo, bąda wyłączną własnością Niderlandów. (G.R.K.P.)

Англія.

Лондонъ, 9 Листопада.

Крѣпы погłosка, że Рządъ Англійскій ма жадае od
Rządu Chińskiego wynagrodzenia 2 mil. f. s. i a do
wyplacenia tej sumy blokować brzegi Chińskie.

— Xiążę i Xiężna Cambridge są teraz w zamku Wind-
sor zъ odwiedzinami u Królowej.

— Lord Brougham temi dniami do Brighthon w do-
brémъ zdrowiu doswej żony przybył. (A.P.S.Z.)

Испанія.

Мадридъ, 24 Паждзиernika.

Марото выѣхалъ въ tychъ дняхъ zъ Bilbao, w celu
udania się przezъ Vittorię do Madrytu.

— Ostatnie doniesienia zъ Arragonii brzmią ciągle jesz-
cze wъ duchu wojennymъ. Kabrera wydałъ niedawno
odezwę do swego wojska, zъ której biorącъ miarę, nie
można wъ nosić, aby zamyslałъ o poddaniu się. — W Mo-
relli ścięto d. 11 Paждзиernika dwie osoby zъ rozkazu
Kabrery; jedną miano wъ podejrzeniu, (a byłъ nią podob-
no intendentъ wojskowy), o chęć przejęcia na stronę Kry-
stynistówъ, drugą zaśъ posądzono, że była agentemъ Jena-
rata Espartero, przeznaczonymъ na zabicie Kabrery.

26 Paждзиernika.

Rządъ otrzymałъ jużъ zawiadomienie, że Królъ Ni-
derlandzki postanowiłъ uznać Izabellę II, Królową Hi-
szpanii. Również i zъ Turynu, lubo nieurzędową dro-
gą, odebrano wiadomośćъ podobną.

— Wezora nadbiegłъ goniecъ zъ Londynu do tutejsze-
go sprawującego interesa W. Brytanii, który zarazъ po
otworzeniu depeszy, udałъ się do Prezesa Rady Mini-
strówъ, dla zapewnienia go, jakъ mówią, że Rządъ Fran-
cuski zgodziłъ się zъ Angielskimъ na to, aby zatrzymać
Don Karlosa we Francyi takъ długo, dopóki Kabrera
nie będzie pokonanymъ.

— Jakъby mogła być istotna przyczyna rozwiąza-
nia Kortezówъ, o czémъ mówią, niktъ zъ pewnością nie
wie, domyślają się tylko, iż jestъ nią podobieństwo, iż
terazniejsze Kortezy sprzeciwiłyby się narzeceniu mło-
dej naszej Królowej Izabelli, zъ jednymъ zъ synówъ Króla
Ludwika Filipa, za co mogłyby się zemścić gabinetъ Tuille-
ryjski, przezъ wypuszczenie Don Karlosa zъ Francyi.

Dnia 28.

W Mancha zakończą się przecie krwawe sceny.
Dowódzca bowiem pomienionej prowincyi napisałъ do
Pallilosa, jeżeli nie wstrzyma się od mordówъ, każe
jego matkę rozstrzelać. Na to odpisałъ Pallilosъ, że je-
żeli mu do tego braknie prochu, to mu go chętnie samъ
przysła i wъ tej chwili kilku jeńcówъ zamordować ka-
załъ. Dowódzca kazałъ zatemъ, jakъ wiadomo, rozstrze-
lać 85-letnią matkę Pallilosa, a córkę jego wadszić do
więzienia, zawiadamiającъ go, że i ta podobnego dozna-
losu. Czego nie zdolała dokazać miłośćъ synowska, do-
kazały uciucia ojcowskie. Pallilosъ zwróciłъ kilku jeń-
cówъ i odtądъ przyrzekłъ szanować ichъ życie.

30 Paждзиernika.

Znowu obiega погłosка o podaniu się do dymis-
yi Prezesa Rady Ministrówъ, P. Perez de Castro, ta-
dzież Ministrówъ Alaix, Arrazela i San Millan.

— Говорятъ здѣсь съ нѣкоторою вѣроятностію, что война въ Арагоніи, окончится заключеніемъ такого же договора какъ въ Бергарѣ.

— Карлисты въ Галиціи заключили перемиріе съ Губернаторомъ этой области, въ намѣреніи приступить къ договору заключенному въ Бергарѣ.

— Карлисты находящіеся въ Байоннѣ, распространили слухъ, что будто по извѣстіямъ изъ Сарагоссы, отъ 30 Октября, Герцогъ Викторія и Генераль Діаго Леонъ, во время рекогносцировки, попали въ скрытую засаду сдѣланную Кабрерою и что спасеніемъ своимъ обязаны были только быстротѣ своихъ лошадей, причемъ будто остались на мѣстѣ многіе Христианосы. (G.C.)

2-го Ноября.

Остерочка Кортесовъ до 20 Ноября въ столицѣ и по провинціямъ, произвела большое волненіе и Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, спасаясь безпokoйствъ, воззвалъ ко всѣмъ политическимъ начальникамъ Королевствъ, все сдѣлать, что только будетъ въ ихъ силахъ, чтобы сохранять спокойствіе и порядокъ.

4-го Ноября.

Говорятъ, что муниципальность и провинціональная депутація Мадрита, опредѣлили униженно объявить Королеву въ адрессѣ, что онѣ не намѣрены платить никакихъ податей, ежели на то не послѣдуетъ согласіе Кортесовъ. Полагаютъ, что всѣ провинціальные депутаціи послѣдуютъ этому примѣру.

съ Испанскихъ границъ.

Въ *Mémorial Bordelais* пишутъ: Папъ Мадритскій Корреспондентъ, отъ 3 Ноября сообщаетъ, что Королева рѣшилась, должность президента Совета и портфель министровъ Дѣлъ, ввѣрить теперешнему посланнику въ Парижъ Маркизу Мирафлоресу, и что уже отправленъ курьеръ, который долженъ ему передать повелѣніи о немедленномъ возвращеніи. Маркизъ, какъ извѣстно, въ званіи Испанскаго посланника въ Лондонѣ, подписалъ четвертой трактатъ. Онъ преданъ дѣлу Королевы, но его непреклонный характеръ и извѣстное предпочтеніе королевскаго Статута, заставляютъ опасаться, что его вступленіе въ кабинетъ, болѣе возбудитъ, чѣмъ примиритъ партіи. Онъ обнаруживаетъ тѣ же виды, какъ Ловелланисы, Испанскіе доктринеры, и такъ какъ онъ рѣдко умѣетъ соображаться съ обстоятельствами, то можно навѣрно полагать, что Кортесы будутъ распушены равно съ его прибытіемъ. (A.P.S.Z.)

(изъ газ Франц.)

Въ одномъ изъ Тулузскихъ журналовъ помѣщено отъ 1 Ноября слѣдующее извѣстіе, почерпнутое изъ Барселонской газеты: „26 минувшаго мѣсяца, ночью, Графъ Эспанья былъ приглашенъ юнтою, предсѣдательствовать на совѣщаніи оной. При входѣ въ залу у него отобрали оружіе и отравили его, вмѣстѣ съ другими членами юнты, во Францію. Генераль Сегара назначенъ начальникомъ, а Лабадеру поручено разсмотрѣніе бумагъ Графа Эспанья. Промѣщество сие сохраняется въ тайнѣ.“

— Изъ *Bourg-Madame* описываютъ, отъ 2 Ноября, совсѣмъ иначе это происшествіе: „28 числа прошлаго мѣсяца (пишутъ въ означенномъ журналѣ), когда Графъ Эспанья осматривалъ свои войска въ Бергарѣ, раздался восклицаніи: „прочь съ Донъ Карлосомъ.“ Графъ, вида опасность, скрылся неизвестно куда. Генераль Сегара принялъ начальство и готовъ вступить въ переговоры съ Королевою.“

— Въ журналѣ *Mémorial Bordelais* изложены условія, на коихъ Мадритское и Лиссабонское Правительствъ намѣреваются вести переговоры съ Донъ Карлосомъ и Донъ Мигуелемъ. 1) Донъ Карлосу и его фамиліи будетъ возвращено имѣніе и назначено соотвѣтственное сану его жалованье. 2) Старшій сынъ Донъ Карлоса вступить въ бракъ съ Донною Изабеллою II. 3) Королевскій статутъ 1835 года будетъ сохраненъ, и Кортесовъ возложена обязанность установить порядокъ наследія престола. 4) Что касается до поименнаго въ духовенствѣ, Мадритскій кабинетъ предоставляет назначеніе оныхъ Папъ. 5) Донъ Мигуелю возвращены будутъ, достоинство инфанта, принадлежавшія ему помѣстья, и назначится соотвѣтственное званію его жалованье. 6) Статутъ Д. Педра IV снова восприметъ свое дѣйствіе. 7) Сдѣланные Донъ Мигуелемъ займы будутъ признаны. (O.G.C.P.)

— Мовіа ту з неіака павносія, że wojna w Arragonii, ukończy się zawarciem podobnej konwencji, jak w Bergara.

— Karliści w Galicyi zawarli rozejm z Gubernatorem tej prowincyi, w zamiarze przystapienia do układow zawartych w Bergara.

— Karliści znajdujący się w Bayonnie rozsiewali wieść, jakoby według doniesień z Saragossy daty 30 Października, Xiążę Wittoryi i Jenerał Diego Leon, wpadli na ukrytą zasadkę, zrobioną przez Kabrera, podczas rozpoznania pozycyi, przy czém legło dużo Krystynistów, a oni szybkościlyko koni, winni ocalenie swoje. (G.C.)

2 go Listopada.

Odręczenie Korteżów do 20-go Listopada, w stolicy i prowincjach tak wielkie waruszenie sprawiło, że Minister Spraw Wewnętrznych, obawiając się rozruchów, uczynił odezwę do wszystkich naczelników politycznych, ażeby uczynili wszystko, cokolwiek jest w ich mocy, dla utrzymania spokoju i porządku

Dnia 4.

Mówią, że municypalność i deputacya prowincjonalna uchwaliły, w pełnym najgłębszego uszanowania adresie oświadczyć Królowej, że one żadnych podatków wybierać nie mogą, ponieważ na nie Stany nie pozwolily. Takie jest rozumienie, że wszystkie deputacye prowincjonalne za tym pójdą przykładem.

Od granic Hiszpańskich.

W *Mémorial-Bordelais* czytamy: Nasz korrespondent donosi z Madrytu pod 3-cim Listopada, że Królowa postanowiła, prezydentem Rady i Ministerjom stosunków zewnętrznych poruczyć terazniejszemu posłowi w Paryżu, Markizowi Miraflores, i że wysłany już został goniec, z wezwaniem go do rychłego powrotu. Wiadomo, że Markiz, będąc Posłem Hiszpańskim w Londynie traktat poczwórny podpisał. Jest on sprawie Królowej poświęcony, ale nieugięty jego charakter i znajome przywiązanie do Statutu Królewskiego, dają powód do obawy, ażeby wejście jego do gabinetu, rychlej stronniectw nie rozjątrzyło, aniżeli by pojednać miało. Widoki jego są też same, co i Lovellanistów, hiszpańskich doktrynerów, a gdy on nie zwykł ulegać okolicznościom, wnoszą tedy, że Korteży po jego przybyciu, natychmiast rozwiązane będą. (A.P.S.Z.)

(Z gazet francuzkich).

Jeden z dzienników w Tuluzie wychodzących, umieścić pod dniem 1-m Listopada, następującą wiadomość, wyjętą z gazety Barcelońskiej: „W nocy z dnia 26 z. m. Hr. España, zaproszony był od junty, aby przybył przewodniczyć jej narodom. Pray wejściu do sali został rozbrojony i łącznie z kilku innymi członkami junty do Francyi odwieziony. Jenerał Sagara, otrzymał dowództwo, a Labendero alocenie przejrzenia papierów Hr. España. O całym tym wypadku najgłębsze panuje milczenie.“

— Z *Bourg-Madame*, pod dniem 2-go Listopada, wcale inaczej donoszą o tym wypadku. „Gdy w dniu 28 z. m. (mówi pomienione pismo), Hr. España przegłądał wojska swoje w Berga, przywitany był przez nie wykrzykiem: *przech z Don Karlosem!* Widząc zatem niebezpieczeństwo swego położenia, skrył się w miejsce niewiadome. Jenerał Sagara objął dowództwo i skłania się do układow z Królową.“

— *Mémorial Bordelais* umieścić warunki, pod któremi Rządy: Madrycki i Lizboński, chcą traktować z Don Karlosem i Don Miguelem. Warunki te są: 1) Don Karlos i jego rodzina otrzymają na powrót swą własność i stosowny do stopnia dochód. 2) Najstarszy syn Don Karlosa posłubi Donnę Izabellę II-gą. 3) Statut Królewski z roku 1834, będzie utrzymany, a Korteży ostatecznie ustanowią prawo następstwa. Co do zmian w duchowieństwie, gabinet Madrycki poddaje się inicjatywie Głowy Kościoła. 4) Infant Don Miguel, przywrócony będzie do swej godności i odzyska swoje dobra, tudzież otrzyma stosowny do swego stopnia dochód. 5) Statut Don Pedra IV będzie przywrócony. 6) Pożyteczki zaciągnięte przez Don Miguela będą uznane. (G.R.K.P.)

И т а л і я.

Римъ, 29-го Октября.

Папа выздоровѣлъ, но еще не перешелъ въ зимній Кваринальный дворецъ.

— Принцъ Бордосскій обращаетъ на себя общее вниманіе, а преимущественно со времени, какъ получено извѣстіе, что онъ прибылъ сюда безъ Австрійскаго паспорта; теперь ищутъ для него приличнаго помѣщенія, почему должно полагать, что онъ пробудетъ здѣсь долгое время. (О.Г.Ц.П.)

Е г и п е т ъ.

Александрія, 17-го Октября.

Вчерашняго числа въ 8-мъ часу вечеромъ, возвратился изъ Каира Вице-Король въ наилучшемъ состояніи здоровья. Всѣ Консулы собраны были во дворецъ, чтобы поздравить его съ счастливымъ возвращеніемъ. Кажется, что Мехмедъ-Али не перемѣнилъ мнѣнія однажды принятаго, по своимъ политическимъ видамъ. Говорятъ, что Французскій Консулъ, представилъ ему окончательныя условія, по которымъ Франція обещаетъ Вице-Королю искреннюю свою помощь, лишь бы только онъ ограничилъ свои требованія, насльдственнымъ обладаніемъ Египта, Сиріи и Аравіи и пожизненнымъ управленіемъ Кандинъ и Адана. (G.C.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 17-го Октября.

Въ четвертокъ, 10 Октября, Султанъ отправился во дворецъ Сераскѣ и дѣлалъ тамъ смотръ войскамъ, собравшимся въ обширной дворцовой оградѣ. Смотръ продолжался около полутора часа, и во все это время солдаты оглашали воздухъ кликами: „да здравствуетъ Падшахъ.“ Всѣ высшіе Генералы и Офицеры, находящіеся въ столицѣ, присутствовали при смотрѣ, слѣдуя, въ некоторомъ отдаленіи, за Султаномъ, который, послѣ краткаго отдыха въ Императорскомъ кіоскѣ, отправился во дворецъ, при громѣ артилерійскихъ орудій.

— 14 числа Султанъ торжественно отправился въ Выс. Порту, гдѣ ожидали его всѣ высшіе сановники Имперіи, Министры, Генералы и члены Дивана. Ровно въ полдень возвѣщено было о прибытіи Е. В. Галиль-Паша, Саидъ Паша, Решидъ-Паша, Али-Неджидъ Паша, Реуфъ-Паша, Фети-Паша и пр., въ предшествіи Великаго Визиря, встрѣтили Султана въ парадной двери и сопровождали его въ залу, приготовленную для него въ покояхъ садразана. Тамъ всѣ высшіе сановники Порты были допущены принести свои привѣтствія къ стопамъ Султана, который, по прошествіи двухъ часовъ, удалился въ томъ же торжественномъ порядкѣ въ оной дворецъ.

— Хозревъ-Паша невеликъ ростомъ, съ большою головою, и когда онъ сядетъ въ своихъ креслахъ, то едва замѣтитъ его можно; онъ имѣетъ умное и выразительное лице, большіе, быстрые глаза, бѣлые волосы, очень пріятно выражается и оказываетъ чрезвычайную медленность; его называютъ старикомъ. Военный Министръ, Галиль Паша, вѣжливый и учтивый человекъ, говоритъ нѣсколько по Французски и находится въ короткихъ связяхъ съ Верховнымъ Визиремъ. Министръ Иностранныхъ Дѣлъ, Решидъ-Паша, принадлежитъ къ числу лицъ весьма учтивыхъ и вмѣсто свойственной Туркамъ медленности, отличается Французскою живостью. Это человекъ, какого именно нужно, чтобы приведенъ была въ исполненіе Турецкія преобразованія, въ собственномъ ихъ смыслѣ. Глядя на него можно бы подумать, что онъ въ душѣ Христіанинъ, такъ онъ хорошо понимаетъ нашу Христіанскую образованность. Еслибъ Верховный Визирь долженъ былъ пасть, то все кажется предвѣщаетъ, что онъ приметъ бразды правленія и прекратитъ злоупотребленія и безразсудства, дѣлаемые въ отношеніи особы юнаго Султана тѣмъ, что не смотря на слабое здоровье, его предоставили однимъ женщинамъ.

Смирна, 19-го Октября.

По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Персіи, армія, набранная и обученная тамъ въ теченіе весны нынѣшняго года, двинулась по направленію къ югу. Вообще думаютъ, что она отправлена противъ Багдада, жители котораго, кажется, готовятся уже выдерживать осаду, потому, что всѣ припасы ихъ, заготовленные на зиму, съезены въ городъ, и они укрѣпляются со всѣхъ сторонъ. Полагаютъ, что назначеніе Сарима-Эффенди къ Персидскому двору можетъ отчасти измѣнить непріязненныя намѣренія Шаха. (О.Г.Ц.П.)

В з о с н ѣ.

Рzym, 29-го Паждзиernика.

Отецъ Св. wrócił do zdrowia, lecz jeszcze nie obejmuje zimowego mieszkania w pałacu Kwirynalnym.

— Xiążę Bordeaux zwraca na siebie baczną uwagę pow. szęchną, szczególnie, jak się dowiedziano, że przybył tu bez pasportu Austriackiego. Szukają dla niego stosownego mieszkania; co wróży, że dłuższy czas zabawi, (G.R.K.P.)

Е г и п е т ъ.

Alexandrya, 17 Paждзиernика.

Dnia wczorajszego wieczorem o godzinie 8-mej, powrócił Vice Król z Kairu w jak najlepszym zdrowiu. Wszyscy Konsulowie byli zebrani w pałacu, aby przybywającego pozdrowić. Zdaje się, że Mehmed-Ali w widokach swoich politycznych nie odmienił zdania raz powziętego. Mówią, że Konsul Francuzki podał mu ultimatum, w którym Francya przyrzeka Vice-Królowi szczerą pomoc, była tylko ograniczyć się w żądaniach swoich na dziedzicznym posiadaniu Egiptu, Syrii i Arabii, tudzież na dożywotnim zarządzaniu Kandii i Adana. (G.C.)

Т у н и с ъ.

Sтамбул, 17-го Паждзиernика.

Dnia 10-go b. m., Sułtan jeździł do pałacu Seraskie i odbywał tam przegląd wojsk, zebranych na obszernym placu pałacowym. Przegląd trwał około półtorej godziny, i przez cały ten czas żołnierze napełniali powietrze okrzykami: „niech żyje Padisza!“ Wszyscy wyżsi generałowie i oficerowie, znajdujący się w stolicy, byli obecni przeglądowi, postępując w pewnej odległości za Sułtanem, który, po krótkim wypoczynku w cesarskim kiosku, udał się do pałacu, przy biciu z dział.

— Dnia 14-go, Sułtan uroczyście udał się na posiedzenie Wysokiej Porcy, gdzie nań oczekiwali wyżsi urzędnicy państwa, ministrowie, generałowie i członkowie Dywanu. W samo południe zwiastowano o przybyciu Jego Wysokości. Halil-Basza, Said-Basza, Reszyd-Basza, Ali-Nedzyd-Basza, Reuf-Basza, Feti-Basza, i inni, poprzedzani przez Wielkiego Wezyra, spotkali Sułtana u drzwi paradych i przeprowadzali do sali, przygotowanej dla niego w pokojach sadrazamu. Tam, wszyscy wyżsi urzędnicy Porcy, byli przypuszczeni do złożenia hołdu u stóp Sułtana, który, po dwóch godzinach, powrócił w tymże porządku uroczystym, do swego pałacu.

— Chozrev-Basza jest małego wzrostu z dużą głową, a gdy siądzie w swym krześle poręczowym, zaledwie widzieć go można; ma fizjonomią pełną wyrazu; duże żywe oczy, uprzejmy sposób wyrażania się i niezwykłą powolność; włosy białe; nazywają go staruszką. Minister Wojny seraskier Halil-Basza, jest bardzo uprzejmym człowiekiem, mówiącym cokolwiek po Francuzku i żyjącym na poufnej stopie z W. Wezyrem. Reszyd-Basza, Minister Interesow Zagranicznych, należy do rzędu osób bardzo grzecznych, zamiast zwykłej Turkom powolności, odznacza się żywością Francuzką. Jestto człowiek, jakiego właśnie potrzeba, ażeby przyszedł do skutku reformy Tureckie, w ich właściwym znaczeniu. Patrząc na niego, możnaby mniemać, że jest wewnątrznie Chrześcianinem, tak dobrze pojmuje on naszą cywilizacyą chrześciańską. Gdyby W. Wezyr miał upaść, wszystko się zdaje zapowiadać, że on obejmie wodzę rządu i położy koniec niegodziwościom, popełnianym względem osoby młodego Sułtana przez to, że bez względu na słabość jego zdrowia, zostawiono go samym kobietom. (G.C.)

Смирна, 19-го Паждзиernика.

Podług ostatnich doniesień z Persyi, zaciągnięta tam i wyćwiczona w ciągu tegorocznej wiosny armia, wyruszyła ku południowi. W ogólności sądzą, że polana została przeciw Bagdadowi, którego mieszkańcy, jak się zdaje, gotują się już wytrzymywać oblężenie; gdyż wszystkie, na zimę przygotowane zapasy, zwyciężono do miasta, które się dokola obwarowywa. Twierdzą, że przeznaczenie Sarima-Effendi do dworu Perskiego, może poniekąd zmienić nieprzyjacielskie zamiary Szacha. (G.R.K.P.)